

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Gemeentelijke Basisschool te Tervuren

Hoofdstructuur bao

	Instellingsnummer	6007
	Instelling	Gemeentelijke Basisschool
directeur		Joeri STERCKX
adres		Paardenmarktstraat 1 - 3080 TERVUREN
telefoon		02-767.62.76
fax		02-768.13.60
e-mail		gbst@tervuren.be
website/URL		www.gbs-tervuren.be
	Bestuur van de instelling	960534 - Gemeentebestuur van Tervuren te TERVUREN
adres		Brusselsesteenweg 13 - 3080 TERVUREN
	Scholengemeenschap	120188 - KHAMSA te TERVUREN
adres		Paardenmarktstraat 1 - 3080 TERVUREN
	CLB	114991 - Vrij CLB Leuven te LEUVEN
adres		Karel van Lotharingenstraat 5 - 3000 LEUVEN
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	30/01/2012, 31/01/2012, 2/02/2012
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	02/02/2012
	Datum bespreking verslag met de instelling	14/02/2012
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Eddy Lamberts
	Teamleden	Wilfried Bellemans
	Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
	Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	7
2.1 Leergebieden in de focus	7
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	7
3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	7
3.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	7
3.2 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie	9
3.3 Lager onderwijs: Nederlands	10
3.4 Lager onderwijs: muzische vorming	11
4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	13
4.1 Professionalisering	13
4.2 Begeleiding	14
5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	15
6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	17
6.1 Wat doet de school goed?	17
6.2 Wat kan de school verbeteren?	18
6.3 Wat moet de school verbeteren?	19
7. ADVIES	20
8. REGELING VOOR HET VERVOLG	20

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of ze op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of ze zelfstandig de tekorten kan remediëren.

Het advies in dit verslag heeft betrekking op alle erkenningsvoorwaarden uitgezonderd de voorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid.

Vanaf het schooljaar 2011-2012 vindt de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle op bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in een afzonderlijk verslag. Alle verslagen worden gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie de onderwijsdoelstellingen en de procesindicatoren of -variabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens het doorlichtingsbezoek.

Tijdens het doorlichtingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag vangt aan met een voor het brede publiek toegankelijke samenvatting. Het vervolgt met een beschrijving van de doorlichtingsfocus.

Tijdens een doorlichting zoeken de onderwijsinspecteurs een antwoord op drie onderzoeksvragen:

- In welke mate voldoet de instelling aan de onderwijsdoelstellingen? (het erkenningsonderzoek)
- In welke mate onderzoekt en bewaakt de instelling op een systematische manier de kwaliteit van de processen zodat deze bijdragen tot het bereiken/nastreven van de onderwijsdoelstellingen? (het kwaliteitsonderzoek)
- Is er in de instelling een algemeen beleid dat het mogelijk maakt om zelfstandig tekorten weg te werken? (het onderzoek 'algemeen beleid')

In drie hoofdstukken geeft de onderwijsinspectie een antwoord op deze vragen.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Om de kwaliteit van de processen in kaart te brengen gebruikt de onderwijsinspectie een kwaliteitswijzer. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de instelling bij haar activiteiten aandacht heeft voor

- doelgerichtheid: welke doelen stelt de instelling voorop?
- ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de instelling om efficiënt en doelgericht te werken?
- doeltreffendheid: worden de doelen bereikt en gaat de instelling dit na?
- ontwikkeling: heeft de instelling aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

Meer informatie over de kwaliteitswijzer vindt u eveneens op www.onderwijsinspectie.be.

Wat de instelling goed doet, wat de instelling kan verbeteren en wat de instelling moet verbeteren komt aan bod bij 'Sterktes en zwaktes van de instelling'.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de instelling de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en/of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

De gemeentelijke basisschool in Tervuren is in volle ontwikkeling. Het schoolbestuur investeert fors in de uitbouw van de school naar een eigentijdse leef- en leergemeenschap. Na de bouw van onder meer nieuwe kleuterklassen wordt nu het overige deel van de school gerenoveerd zodat binnenkort ook alle klassen van de lagere afdeling over moderne lokalen kunnen beschikken. Op het vlak van pedagogisch-didactische, administratieve en materiële ondersteuning krijgt de school extra stimuli door het gemeentebestuur aangeboden. Een aandachtspuntje blijft de huidige ICT-apparatuur die op het vlak van gebruik, mogelijkheden en inzetbaarheid bij opzoekwerk en bij het remediëren van leerachterstanden erg beperkt is.

Vanuit de slogan 'school maken wij met de grote 'S' van Ster, Samen, School, Sociaal en Stevig profileert de school zich als een gemeenschap waar alle ouders én kinderen welkom zijn. Dit streven vertaalt zich in een actieve aandacht voor het welbevinden en de betrokkenheid van de leerlingen. Opvallend is hierbij de zorg die uitgaat naar de noden en de behoeften van de jongste kleuters. Daarnaast creëert de schoolleiding een veilig en geborgen klimaat waarin de leerkrachten zich thuis voelen. Er heerst in het schoolteam een aangename en collegiale sfeer van waaruit waardevolle initiatieven groeien.

Om de dagelijkse activiteiten in de school vorm en inhoud te geven, organiseert de schoolleiding zowel briefings, voor de praktische afspraken, als personeelvergaderingen waar ruimte is om pedagogisch-didactische onderwerpen te bespreken. De gezamenlijke pedagogische studiedagen, soms schooloverstijgend, informeren de leerkrachten over onderwijsvernieuwingen of bieden hen de mogelijkheid om leuke ideeën op te doen. Slechts een beperkt aantal leerkrachten maakt gebruik van het individuele navormingsaanbod om de eigen professionele competenties te vergroten. Het is bij de leerkrachten ook nog geen gewoonte om in functie van het verruimen van het onderwijsaanbod, private kennis en vaardigheden met elkaar uit te wisselen om zo van en met elkaar te leren.

Om tegemoet te komen aan het toenemend aantal kinderen met een andere thuistaal dan het Nederlands ontwikkelde de school een visie op talenbeleid en werkte ze een aantal waardevolle acties uit. Enkele initiatieven in het kader van boekpromotie en leesstimulering zijn zelfs voorbeelden van goede praktijk. De school wil met deze initiatieven, die al van start gaan bij de jongste kleuters, het taalgevoel bij kinderen stimuleren. Tevens wil ze de kinderen zo vertrouwd maken met verschillende vormen van lezen en hen prikkelen om in een latere fase zelf tot creatief schrijven te komen. De school laat echter vooral in de kleuterafdeling nog heel wat kansen onbenut om de kinderen in het kader van taalvaardigheidsonderwijs extra talige stimuli aan te reiken.

Een duidelijk werkpunt voor de meeste leerkrachten is het plannen en bewaken van het onderwijsaanbod vanuit de leerplandoelen. Op dit ogenblik krijgt het onderwijsaanbod voor het leergebied Nederlands in de kleuterafdeling en muzische vorming in de lagere afdeling veeleer gevoelsmatig een invulling en is het curriculum niet dekkend voor alle leerplandoelen. Bovendien zijn de visie en de uitgangspunten van leerplandoelen, ontwikkelingsdoelen en eindtermen slechts op geringe wijze gekend. Hierdoor is het onderwijsaanbod binnen deze leergebieden weinig evenwichtig opgebouwd. Onder meer deze vaststellingen hebben tijdens de doorlichting geleid tot het formuleren van een tekort voor Nederlands in de kleuterafdeling en tot een tekort voor muzische vorming in de lagere afdeling. De school voldoet voor deze leergebieden niet aan haar maatschappelijke opdracht. Een ander tekort situeert zich op het vlak van het inschrijven van nieuwe

kinderen. De school dient haar inschrijvingsbeleid conform te maken met de wettelijke bepalingen in het 'Decreet betreffende gelijke onderwijskansen-I' van 28 juni 2002.

De andere leergebieden die tijdens deze controle door de inspectie onderzocht werden voldoen wel. Zo krijgen de kleuters binnen het leergebied wiskundige initiatie in ruime mate gevarieerde oefeningen en materialen op een geïntegreerde wijze aangeboden, waardoor de kleuters vertrouwd raken met heel wat aspecten van rekenen en tijd. Groeikansen zijn er nog om wiskundige begrippen meer gestructureerd aan te brengen en de tijdskaders niveauoverstijgend op elkaar af te stemmen. Tevens liggen ter ondersteuning van het zelfsturend leren nog kansen bij het algemeen aanwenden van stappenplannen, keuzehoekenborden en bij de totstandkoming van een uniform puzzelvolgsysteem.

In de lagere afdeling volgen de leerkrachten binnen het leergebied Nederlands vrij consequent hun onderwijsleermethode(s) waardoor de verticale samenhang in zekere mate gegarandeerd is. De gebruikte onderwijsleermethode(s) biedt/bieden heel wat afwisselende activiteiten aan binnen de verschillende domeinen van het leergebied. Zowel voor wiskundige initiatie in de kleuterafdeling als voor Nederlands in de lagere afdeling komt de school haar maatschappelijke verplichtingen na.

De school zet ook stevig in op leerbegeleiding en tracht zowel voor kinderen met leer- en/of ontwikkelingsproblemen als voor kinderen met ontwikkelingsvoorsprong onderwijs op maat aan te bieden. Het zorgteam dat de leerbegeleiding coördineert levert heel wat gewaardeerde inspanningen bij de ondersteuning van leerkrachten, leerlingen en schoolleiding. Er ligt vooral nog groeipotentieel bij het sterker maken van leerkrachten in hun rol als eerstelijnsheleper en bij het optimaliseren van gedifferentieerde werkvormen in functie van de remediëring van leerachterstanden op de werkvloer.

Op schoolniveau is het nog geen traditie om vanuit een kritische ingesteldheid outputgegevens te analyseren en te evalueren. Zo vormen de leerlingenresultaten nog maar in beperkte mate het uitgangspunt om de onderwijskwaliteit te bewaken, bij te sturen, prioriteiten te bepalen en er navorming aan te koppelen. Weinig leerkrachten maken gebruik van de vele professionaliseringskansen om zich verder te bekwamen en vertrouwd te raken met onderwijsvernieuwingen.

Om de tekorten te kunnen wegwerken dient het schoolteam in de komende jaren een volgehouden inspanning te leveren. De inspectie twijfelt er echter niet aan dat onder impuls van de schoolleiding en met behulp van het inschakelen van externe expertise de school zal slagen in dit opzet. Wij wensen het schoolteam in elk geval veel succes toe.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

2.1 Leergebieden in de focus

Kleuteronderwijs	-
Nederlands	
wiskundige initiatie	
Lager onderwijs	-
Nederlands	
muzische vorming	

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Personeel	
Professionalisering	
Deskundigheidsbevordering	
Onderwijs	
Begeleiding	
Leerbegeleiding	

3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op:

3.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet niet

Motivering

- Op basis van de planningsdocumenten, de klasobservaties en vanuit de gesprekken met de leerkrachten blijkt dat de kleuterafdeling in onvoldoende mate de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands nastreeft en zodoende niet tegemoet komt aan haar inspanningsverplichting.
- Bij het plannen van het onderwijsaanbod linken de meeste leerkrachten aan de vooropgestelde activiteiten doelen waarvan ze denken dat deze in overeenstemming zijn met de geplande activiteiten. Zij gaan hierbij weinig uit van de leerplannen maar gebruiken vooral een koepeligen referentiekader met een beknopt overzicht van alle leerplandoelen. Uit de gesprekken blijkt dat hierdoor niet alle leerkrachten een correct beeld hebben van de juiste inhoud van de doelen en vaak een veelheid aan zowel relevante als minder relevante doelen bij een activiteit vermelden. Deze manier van

werken belet het efficiënt bewaken van leerplandoelen binnen het aanbod van elke kleutergroep.

Het uitgaan van zorgvuldig gekozen en geselecteerde leerplandoelen om daaraan activiteiten binnen de geplande thema's te koppelen is bij weinig leerkrachten ingeburgerd.

- Gedetailleerde leerlijnen zijn weinig aanwezig waardoor de verticale samenhang van het onderwijsaanbod over de klassen heen weinig transparant en controleerbaar is. Dit maakt dat het bijwerken van leerachterstanden en/of het opvullen van leemtes binnen het onderwijsaanbod geen sinecure is. Tevens zijn de leerkrachten hierdoor vaak niet in de mogelijkheid om de ontwikkeling van de kleuters gericht op te volgen. Deze oefening wordt nog bemoeilijkt doordat de observatielijsten in mindere mate conform zijn met de leerplandoelen.
- De leerkrachten geven veeleer op intuïtieve wijze invulling aan het leergebied Nederlands. Binnen de thematische werking is taalinitiatie en taalvaardigheidsonderwijs niet structureel en systematisch geïntegreerd. Hierdoor is de horizontale samenhang slechts in beperkte mate gegarandeerd. De themafiches die op het einde van een thema aangemaakt worden, hebben veeleer de functie van een geheugensteuntje naar volgend schooljaar toe dan dat ze de status hebben van efficiënte planningsdocumenten.
- Gelet op de toenemende instroom van kleuters met een andere thuistaal dan het Nederlands, kan de kleuterafdeling het taalvaardigheidsonderwijs nog sterker uitbouwen. Ondanks stimulerende voorbeelden in de beschikbare bronnenboeken is er nog weinig aandacht voor een systematische aanpak van de woordenschatverwerving.
- Uit de planningsdocumenten en uit de gesprekken blijkt dat de kleuterleerkrachten slechts in beperkte mate doelen vooropstellen met het oog op het verwerven van school- en/of instructietaal. Met het oog op de overgang naar het eerste leerjaar blijkt de nood aanwezig om onder meer functionele afspraken te maken rond de verwerving van essentiële begrippen.
- In de meeste klassen bieden de onthaalhoeken ondersteuning aan de kleuters om de wereld rondom hen te ontdekken en te ervaren. Tijdens de onthaalmomenten krijgen de kleuters de kans om te spreken, ervaringen uit te wisselen en om vragen te stellen. De meeste leerkrachten hebben structuren en gespreksregels die garanderen dat alle kleuters voldoende spreekkansen krijgen terwijl er ook naar hen geluisterd wordt.
- Uit de klasbezoeken blijkt dat alle kleuterleerkrachten aandacht hebben voor boekpromotie en leesbevordering. Naast een goed uitgebouwde boekenhoek zorgen de leerkrachten voor een ondersteunend boekenaanbod bij elk thema. Bovendien krijgen de kleuters extra leesstimulerende impulsen (voorlezen, vertellen, ...) via de inzet van de 'Boekenjuffen'. Allerlei versjes en oefeningen op 'rijmen' wakkeren het taalgevoel van de kleuters verder aan. De school heeft nog groeikansen om de activiteiten van de 'Boekenjuffen' te kaderen binnen een gedifferentieerde werkvorm waarbij de klasleerkracht zich meer kan bezighouden met eerstelijns hulp.
- De kleuterleerkrachten schakelen daar waar mogelijk de ICT-apparatuur in om de kleuters mogelijkheden te bieden om zelfstandig naar verhalen te luisteren.
- Door gebruik te maken van een onderwijsleermethode en via formele afspraken over een juiste pengreep, schrijfhouding en schrijfrichting, besteden de kleuterleerkrachten expliciet aandacht aan de schrijfontwikkeling van de kleuters. Tevens krijgen de oudere kleuters oefeningen aangeboden die tegemoet komen aan hun ontluikende geletterdheid. In overleg met de leerkrachten van het eerste leerjaar zijn wel bijkomende afspraken nodig over het eenvormig gebruik van letertekens.
- De kleuterafdeling staat nog maar aan het begin van een ontwikkelingstraject om de zelfwerkzaamheid van de kleuters te stimuleren. Het oordeelkundig gebruik van een keuzehoekenbord, van een uniform puzzelvolgssysteem, van allerlei stappenplannen en/of van leerstrategieën nodig als hulp bij het zelfstandig aanpakken van taken, staat in de meeste klassen nog in de kinderschoenen.

- De school levert voldoende inspanningen bij het aanduiden van hoeken en hoekenafspraken en bij het aanbrengen van pictogrammen om de zelfredzaamheid en de hygiëne te bevorderen.
- De kleuterleerkrachten maken slechts in geringe mate gebruik van kansen om zich verder te bekwamen in onder meer het taalvaardigheidsonderwijs.

3.2 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

Motivering

- Uit een aantal outputgegevens en uit het leerlingenwerk kan afgeleid worden dat er indicaties zijn dat de school de decretale ontwikkelingsdoelen voor wiskundige initiatie nastreeft en zodoende aan haar maatschappelijke verplichtingen voldoet. De outputgegevens die voorhanden zijn, worden nog niet altijd op een hoger niveau gebracht om na analyse na te gaan wat al goed loopt en wat nog kan verbeterd worden.
- De ordelijke en netjes ingerichte klaslokalen komen erg gestructureerd over. Hierdoor zijn ze overzichtelijk voor de kleuters, bevorderen ze de oriëntatie in de ruimte en bieden ze heel wat kansen om te bewegen. De meeste (parallel)klassen staan via een sas met elkaar in verbinding. Toch maken de leerkrachten hier nog weinig gebruik van om hun onderwijsaanbod complementair op elkaar af te stemmen of om de kleuters tijdens klasdoorbrekende activiteiten in beide klassen te laten proeven van de verschillende speel- en leeromgevingen.
- De geplande activiteiten in het kader van wiskundige initiatie worden door de meeste leerkrachten geïntegreerd in de thema's aangeboden. De aandacht voor de verschillende domeinen van het leergebied wiskundige initiatie is evenwichtig en samenhangend. Er zijn nog groeikansen om het onderwijsaanbod voor wiskundige initiatie concreet vorm te geven vanuit gedetailleerde leerplandoelen. Dit heeft onder meer als voordeel dat de vorderingen van de kleuters meer gericht geobserveerd, beter geëvalueerd en indien nodig efficiënter geremedieerd kunnen worden.
- Leerlijnen die de inhoud en de graduele opbouw transparant beschrijven, zijn weinig terug te vinden. Hierdoor hebben niet alle kleuterleerkrachten zicht op de graduele opbouw en op eventuele overlappingen. Zo heeft de kleuterafdeling, in overleg met de leerkrachten van het eerste leerjaar, nog geen duidelijk en gradueel opgebouwd traject voor het aanleren van wiskundige begrippen. Naast het ontbreken van een systeem om er op toe te zien dat alle kleuters deze begrippen verwerven, zijn in sommige klassen niet alle basismaterialen aanwezig om de noodzakelijke wiskundige begrippen en handelingen (meten, wegen, vergelijken, tellen...) zelfhandelend en in een realistische context te oefenen.
- De meeste klassen beschikken over een groot gamma aan constructiematerialen die de kleuters uitnodigen om te experimenteren en te exploreren. Oefeningen op sorteren en ordenen komen frequent aan bod.
- Tijdens het dagelijkse onthaalmoment maken de kleuters kennis met verschillende aspecten van de tijd. De gradueel opgebouwde kalenders en tijdlijnen bieden de nodige visuele ondersteuning. Ze worden in de meeste klassen gelijkgericht gebruikt. Toch zijn er in sommige klassen nog groeikansen bij het aanbrengen van begrippen als: dag, nacht, vandaag, morgen,... Aftelkalenders en kalenders waarmee bepaalde aspecten van tijd cyclisch worden voorgesteld, zijn weinig in het klasbeeld terug te vinden. Om de overgang naar het eerste leerjaar voor de kleuters herkenbaar te maken, is er meer overleg nodig zodat de kalenders die gebruikt worden in het eerste leerjaar, in een eerste fase, beter afgestemd zouden zijn op die van de oudste kleuters.
- De aanwezige ICT-infrastructuur laat, weliswaar beperkt, toe dat de leerkrachten gebruik kunnen maken van ICT-toepassingen om de kleuters verder vertrouwd te

maken met wiskundige begrippen en met het oefenen van rekenvoorwaarden en denkvaardigheden.

- Het functioneel gebruik van stappenplannen om onder meer het ruimtelijk inzicht bij kleuters te bevorderen, is binnen de verschillende klassen nog niet in dezelfde mate ingeburgerd.
- De kleuterleerkrachten hebben tijdens de klassikale activiteiten ook aandacht voor verschillende soorten teloefeningen. Getalbeelden zijn in de meeste klassen op diverse wijze terug te vinden.
- Bij de remediëring van leer- en/of ontwikkelingsproblemen kunnen de leerkrachten rekenen op ondersteuning vanuit het zorgteam. Zo krijgt elke klas onder meer structurele hulp om differentiatie in werk- en groeperingsvormen mogelijk te maken.
- Weinig leerkrachten volgen in het kader van wiskundige initiatie navorming om zo op pedagogisch-didactisch vlak vaardiger te worden.

3.3 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

Motivering

- Er zijn valide outputgegevens die aantonen dat de leerplandoelen en de eindtermen Nederlands in voldoende mate worden bereikt. Hiermee voldoet de school aan haar maatschappelijke verplichting. De vorderingen van de leerlingen worden regelmatig in kaart gebracht via leerlingenwerk en via methodegebonden, gestandaardiseerde en/of eigen toetsen. De school kan met resultaten van genormeerde koepeltoetsen aantonen dat de leeropbrengsten meestal vergelijkbaar zijn met die van het Vlaamse gemiddelde. Het vormt nog een uitdaging om aan de hand van de leerlingresultaten de onderwijskwaliteit op schoolniveau te bewaken.
- De meeste leerkrachten vertrouwen er op dat door het gebruik van hun onderwijsleermethode(s), waarbij spelling in de meeste klassen als apart domein wordt aangeboden, de verticale samenhang van het aanbod bewaakt wordt en zij de eindtermen en leerplandoelen zo realiseren. De gebruikte onderwijsleermethode(n) bevatten heel wat aanzetten om de verschillende domeinen binnen het leergebied Nederlands in ruime mate aan bod te laten komen. Een aantal leerkrachten verlaten soms de methode met de bedoeling om het onderwijsleeraanbod actueler te maken en/of het beter af te stemmen op de noden van hun leerlingen. De leerkrachten zijn zich niet altijd bewust dat door het niet consequent gebruik van de methode het gevaar op hiaten in het totale aanbod reëel is.
- Verschillende teamleden leveren inspanningen om bepaalde taalactiviteiten geïntegreerd aan bod te laten komen. Hierdoor ontstaat er niet alleen samenhang binnen het leergebied zelf maar ook tussen het leergebied Nederlands en andere leergebieden. Zo worden onder meer in een aantal klassen actuele onderwerpen gebruikt niet alleen bij lees-, spreek- en schrijf oefeningen maar ook om de lessen wereldoriëntatie te verlevendigen. Het is nog geen gewoonte om vanuit actuele onderwerpen de tijd- en ruimtekaders te verrijken.
- De school ontwikkelt heel wat initiatieven in het kader van leesstimulering en boekpromotie. De meestal goed gevulde klasbibliotheken, de 'leesKate' op de speelplaats, de regelmatige bezoeken aan de plaatselijke bibliotheek en de inspanningen van de 'Boekenjuffen', maken dat de kinderen een ruim aanbod aan gediversifieerd leesmateriaal aangeboden krijgen en dat ze kunnen kennismaken met verschillende lees- en schrijfvormen. Al deze initiatieven zijn er onder meer op gericht om de kinderen taliger te maken en hen te prikkelen om zelf tot creatief schrijven te komen.
- De eerstelijnszorg voor onder meer het leergebied Nederlands beperkt zich veelal tot het tijdens de lessen aanbieden van gedifferentieerde oefeningen vanuit de onderwijsleermethode. De meeste leerkrachten hebben tijdens het lesgebeuren

aandacht voor differentiatie in hoeveelheid en tempo en stemmen hun aanbod af op zowel sterke als minder sterke leerlingen. Het gebruik van gedifferentieerde en/of zelfstandige werkvormen in functie van het remediëren van leerachterstanden is in mindere mate ingeburgerd. Nog teveel worden leerlingen met leerproblemen door het zorgteam klasextern bijgewerkt. Het is nog een uitdaging voor de meeste leerkrachten én voor het zorgteam om binnen het kader van een goed uitgebouwd zorgcontinuüm de eerstelijns hulp te organiseren zoals dat initieel is bedoeld.

- Formele afspraken rond het aanrekenen van spellingsfouten zijn nog weinig uitgewerkt. Omwille van het in rekening brengen van spellingsfouten bij creatief schrijfwerk bestaat de kans dat creatieve verwezenlijkingen van leerlingen al van bij de opstart gefnuikt worden.
- In de meeste klassen is de aanwezigheid van ICT-apparatuur gering en weinig eigentijds. Hierdoor zijn de mogelijkheden van ICT moeilijk in te schakelen bij differentiatie en tijdens het remediëren van leer- en ontwikkelingsachterstanden.
- De meeste leerkrachten hebben aandacht voor aspecten van 'leren leren' en 'leren studeren'. Toch zijn er nog groeikansen onder meer bij het concipiëren van afspraken omtrent het aanbrengen van visuele ondersteuning (algoritmes en heuristieken) aan de klaswanden. Ook het gebruik van de zelfinstructiemethode, die in de meeste klasbeelden terug te vinden is, verdient meer aandacht. De lagere afdeling mist zo kansen om via een gelijkgericht gebruik de leerlingen gevoeliger te maken om het eigen leerproces vorm te geven, te controleren en eventueel bij te sturen. Vooral de minder sterke leerlingen hebben in het kader van zelfsturend leren baat bij een goede visuele ondersteuning en bij de structuur van de zelfinstructiemethode. Eveneens binnen dit kader besteden de leerkrachten en de leerlingen in de hogere klassen nog weinig aandacht aan het maken van een tijdinschatting bij contractwerk of bij het plannen van huiswerk.
- De werking van het eerste leerjaar en die van de derde kleuterklas kunnen sterker op elkaar worden afgestemd. Zo is er bijvoorbeeld nog geen overeenstemming over de lettervormen en is de onderlinge afstemming voor wat schooltaal betreft beperkt.
- In het rapport krijgen de ouders informatie over de vorderingen van hun kind binnen alle domeinen van dit leergebied. In verhouding met sommige andere leergebieden gaat in het rapport veel aandacht uit naar Nederlands en in het bijzonder naar spelling.
- De professionaliseringskansen, om zich te verdiepen in de principes van het taalvaardigheidsonderwijs, worden maar weinig benut.

3.4 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet niet

Motivering

- Er zijn weinig valide outputgegevens beschikbaar die er op wijzen dat alle leerplandoelen muzische vorming op een evenwichtige manier aan bod komen. Uit de lesobservaties, de planningsdocumenten, de wijze van evalueren en rapporteren en uit de gesprekken met de leerkrachten kan geconcludeerd worden dat niet alle leerplandoelen muzische vorming in voldoende mate worden aangeboden en bereikt. In de meeste leergroepen is het onderwijsaanbod weinig dekkend voor het bereiken van de leerplandoelen binnen de verschillende domeinen. Hiermee rekening houdend concludeert de inspectie dat niet alle eindtermen van het leergebied muzische vorming worden bereikt. De school voldoet niet volledig aan haar maatschappelijke opdracht.
- De leerkrachten zijn weinig vertrouwd met de visie en de krachtlijnen van het leerplan muzische vorming. Bij de planning en de bewaking van het aanbod zijn de leerplandoelen weinig richtinggevend waardoor de leerkrachten een samenhangend aanbod niet kunnen garanderen. Voor het wekelijks aanbod aan initiatieven in het kader van muzische vorming gaan de leerkrachten veelal uit van een onderwerp of een activiteit om er daarna een hele rist, al dan niet relevante, doelen aan te koppelen.

Bovendien ontbreken leerlijnen die de continuïteit van het aanbod over de klasgroepen heen moeten waarborgen. Het bewaken van de verticale samenhang met het oog op het bereiken van alle leerplandoelen, is hierdoor nauwelijks mogelijk. Er gaan zo eveneens kansen verloren om vanuit eenzelfde visie, didactische principes en methodieken op elkaar af te stemmen, aan te vullen en te verrijken.

- In een aantal klassen proberen de leerkrachten meerdere facetten van muzische vorming binnen dezelfde activiteit aan bod te laten komen of trachten zij deze op een speelse wijze te integreren in andere leergebieden. Zij verwezenlijken zo aspecten van horizontale samenhang.
- Het leerplan muzische vorming bevat voor meerdere leerkrachten nog een aantal niet of minder gekende elementen. Bij het bepalen van het aanbod vormen de interesses en de competenties van de leerkrachten meestal het uitgangspunt. Het uitwisselen van aanwezige expertise binnen het leerkrachtenteam om zo het aanbod te verrijken en te verruimen gebeurt slechts sporadisch.
- Beeld is ontegensprekelijk het dominante domein. De aandacht voor beschouwen en creëren groeit. Slechts in enkele leergroepen krijgen de leerlingen in functie van vrije vormgeving regelmatig de kans om uitgaande van impressies en ervaringen op een creatieve wijze om te gaan met materialen en technieken.
- De verschillende werkvormen binnen drama, media en bewegingsexpressie zijn niet door alle leerkrachten gekend. Toch wijzen de bijgewoonde activiteiten in sommige klassen op goed uitgewerkte initiatieven, maar deze wegen niet op tegen het veeleer beperkte aanbod in de andere klassen.
- Voor muziek zijn er grote verschillen vast te stellen. In de meeste klassen blijft muziek beperkt tot liedjes zingen en ritmes spelen. Ter ondersteuning van de lessen muziek beschikt de school over een relatief beperkt aanbod aan muziekinstrumenten. Vooral klankinstrumenten ontbreken. Er liggen ook groeikansen bij het toepassen van de leerplandoelen omtrent het duiden van en het gericht leren luisteren naar muziek.
- De school is op zoek naar een goede manier om de muzisch-creatieve verwezenlijkingen van de leerlingen op een valabele manier te evalueren en er over te rapporteren. Een eenduidige visie om de talenten van de leerlingen naar waarde te schatten en om de competenties en de verworven muzische vaardigheden van de leerlingen per domein in kaart te brengen, ontbreekt op schoolniveau. Kenmerkend is dat sommige leerkrachten enkel een eenmalige globale beoordeling geven op het rapport en dat ze weinig stilstaan bij de geregelde concrete realisaties van de leerlingen. Alternatieve evaluatievormen en/of procesgerichte evaluaties die uitgaan van zorgvuldig gekozen doelen zijn niet of nauwelijks gekend.
- Ondanks enkele waardevolle initiatieven en projectmatige activiteiten op schoolniveau en niettegenstaande het feit dat een aantal leerkrachten over heel wat expertise beschikken, komt de lagere afdeling weinig over als een muzische entiteit waar leerlingenwerk prominent in het klas- en schoolbeeld terug te vinden is. Hierdoor straalt de lagere afdeling niet echt een muzisch karakter uit.
- Leerlingen met een ontwikkelingsvoorsprong krijgen op regelmatige basis voor andere leergebieden uitdagende oefeningen aangeboden in de 'kangoeroeklas'. Muzisch-creatieve stimuli komen echter quasi nooit voor.
- De lagere afdeling heeft nog groeikansen om samen met de pedagogische begeleidingsdienst een groeipad uit te tekenen zodat, in overeenstemming met de visie en de filosofie van het leerplan, een meer samenhangend aanbod voor alle domeinen kan verzekerd worden. Significants is dat een brochure van de eigen koepel met waardevolle tips en voorbeelden omtrent inhoudelijke aspecten van muzische vorming, samenhang, evalueren en rapporteren nauwelijks gekend is.

4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert het volgende op:

4.1 Professionalisering

4.1.1 Deskundigheidsbevordering

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- ondersteuning
- ontwikkeling.

Motivering

- De school beschikt over een nascholingsplan dat aansluit bij de gekozen vernieuwingsprioriteiten. Bij het kiezen van de prioriteiten en bij de opmaak van het nascholingsplan werd rekening gehouden met vragen van leerkrachten. Op schoolniveau gaat het leerkrachtenteam nog maar in zeer beperkte mate uit van de analyse van de leerlingenresultaten om prioritaire werkpunten af te bakenen en om hieraan de vereiste deskundigheidsbevordering te koppelen.
- Naast de teamgebonden en de nascholingen georganiseerd op het niveau van de scholengemeenschap is er in de school ook ruimte voor professionalisering die aansluit bij de behoeften van individuele leerkrachten. De leerkrachten zijn geïnformeerd over het beschikbare vormingsaanbod. Algemeen geldt dat een individuele nascholing best aansluit bij de gekozen schoolprioriteiten en een substantiële ondersteuning bij het onderwijsleerproces in de klas vormt. Met uitzondering van het zorgteam maakt slechts een beperkt aantal leerkrachten gebruik van het aanbod om hun professionele competenties te verbeteren.
- De schoolleiding organiseert 'briefings' waarop praktische en organisatorische afspraken gemaakt worden om de agenda van de personeelsvergaderingen minder te belasten. Dit heeft het voordeel dat er tijdens de personeelsvergaderingen ruimte vrijkomt om pedagogisch-didactische onderwerpen aan bod te laten komen. Onder meer is er de mogelijkheid om de multiplicatie van opgedane kennis tijdens nascholingen en/of pedagogische studiedagen te verzekeren. Om niveauspecifiek overleg over pedagogisch-didactische thema's mogelijk te maken, worden de personeelsvergaderingen regelmatig opgesplitst. De leerkrachten maken van dit overleg vooral gebruik om inhoudelijke aspecten van de klaswerking op elkaar af te stemmen. Ondanks het feit dat de besproken pedagogisch-didactische onderwerpen op zich waardevol zijn, is er nog te weinig aandacht voor visievorming. De ontwikkeling van procedures voor een structurele en efficiënte implementatie van de algemeen gedragen opvoedkundige inzichten kent nog ruime groeimogelijkheden. Zo zijn de krachtlijnen van het leerplan of de visie achter de ontwikkelingsdoelen en eindtermen zelden richtinggevend. Dit brengt onder meer met zich mee dat de leerkrachten nog weinig vanuit leerplandoelen werken en dat het bewaken van het onderwijsaanbod zowel in de eigen leergroep als over de leerjaren heen niet echt doeltreffend verloopt.
- De school doet relatief weinig beroep op de pedagogische begeleidingsdienst van het eigen net. Hierdoor zijn een aantal waardevolle uitgaven en initiatieven van deze dienst binnen het leerkrachtenteam niet of nauwelijks gekend. Er gaan dan ook kansen verloren om het onderwijs mee te laten evolueren met vernieuwingen en ideeën die leven binnen de koepel waar de school deel van uitmaakt.
- Er liggen voor de school eveneens nog kansen bij het nemen van initiatieven om leren van elkaar mogelijk te maken via onder meer intervisie, hospiteerbeurten, collegiale visitaties en leerbezoeken aan andere scholen. Bovendien grijpt de school nog niet alle kansen aan om experts uit de eigen rangen op schoolniveau in te schakelen bij het deprivatiseren van aanwezige interne expertise.

- Onder meer in de orthotheek kunnen de leerkrachten achtergrondinformatie terugvinden over onderwijsontwikkelingen en over specifieke leer- en opvoedingsproblemen. Verschillende leerkrachten maken gebruik van de mogelijkheden van het internet om de eigen onderwijspraktijk uit te bouwen en vorm te geven.
- De schoolleiding volgt de leerkrachten vooral op vanuit overleg en via doorloopbezoeken. Formele klasbezoeken om na te gaan in hoeverre de leerkrachten de gemaakte afspraken nakomen met het oog op eventuele bijsturingen van de klaspraktijk, gebeuren slechts sporadisch.

4.2 Begeleiding

4.2.1 Leerbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- ondersteuning
- doeltreffendheid.

Motivering

- De school zette al een aantal concrete stappen bij het uitwerken van een gezamenlijke zorgvisie. Het hoofddoel is zorg op maat bieden. Het zorgteam, bestaande uit een vijftal zorgleerkrachten, heeft per niveau een gewaardeerde werking opgezet. Elke klasgroep kan hierbij, tijdens een aantal vaste momenten doorheen de week, rekenen op ondersteuning. Bovendien zijn de zorgleerkrachten vlot aanspreekbaar en zoeken ze intensief mee naar zowel passende oplossingen bij leer- en ontwikkelingsproblemen als naar uitdagende materialen en oefeningen voor leerlingen met een ontwikkelingsvoorsprong.
- De collega's van het zorgteam handelen voornamelijk op leerlingenniveau en laten kansen onbenut om vanuit hun expertise de professionele daadkracht van groepsleerkrachten te versterken en hen in hun rol als eerstelijnsheleper te coachen. Binnen dit kader is het opmerkelijk dat niet alle groepsleerkrachten een goed beeld hebben van wat eerstelijnshelepe exact inhoudt. Soms schakelen zij het zorgteam al in nog vooraleer zelf initiatieven te hebben genomen om het leerproces van zorgleerlingen te ondersteunen. Bovendien worden te vaak kinderen met leer- en/of ontwikkelingsachterstanden buiten de klassen opgevangen en fungeren de collega's van het zorgteam hierbij als veredelde 'taakleerkrachten'. Het zorgteam en de groepsleerkrachten dienen zich dan ook te beraden over een juiste invulling van de verschillende fasen van het zorgcontinuüm. In de eerste plaats betekent dit dat alle actoren dienen na te denken over hoe de eerstelijnshelepe in de verschillende klassen beter kan uitgebouwd worden. Er liggen onder meer nog groeikansen bij het aanwenden en/of optimaliseren van gedifferentieerde werkvormen in functie van het remediëren van leerachterstanden.
- Naast een regelmatige screening van het welbevinden en de betrokkenheid van elke kleuter hanteren de kleuterleerkrachten ook een observatiedocument dat gebaseerd op een aantal na te streven doelen, dient om de vorderingen van de kleuters op te volgen. Dit observatiedocument geeft echter niet aan wanneer een bepaald doel moet bereikt worden (= normering). Tevens is er geen overzicht van wat een kleuter onder meer op het vlak van actieve taalvaardigheid en op het vlak van begripsverwerving al dan niet precies al kan. Bovendien zijn de vermelde doelen weinig gedetailleerd en niet altijd in overeenstemming met de leerplandoelen wat een kwaliteitsvolle analyse en evaluatie bemoeilijkt.
- Met het oog op een vlotte overgang naar het eerste leerjaar worden de extra uren taalondersteuning (= Rand en Taal) vooral ingezet bij de oudere kleuters om hen zo extra talige stimuli aan te reiken. De school opteert ook om te werken met heterogeen

samengestelde groepen zodat taalzwakke kinderen vanuit interactie met taalsterke kinderen meer oefenkansen krijgen om taal te verwerven.

- Al van in de kleuterafdeling worden de kinderen regelmatig getest. De resultaten van onder meer genormeerde en gestandaardiseerde toetsen dienen om de leeropbrengst in kaart te brengen en om de begeleiding van de kinderen op klasniveau verder te optimaliseren. Op schoolniveau worden deze resultaten nog maar weinig aangewend in functie van het verhogen van de kwaliteit en het rendement van de onderwijsprocessen.
- Stilaan schakelt de school over op een elektronisch leerlingvolgsysteem en slaagt ze er hierdoor in om meer verfijnde informatie vanuit klasscreenings en genormeerde toetsen samen te brengen. Dit systeem biedt mogelijkheden om een meerwaarde te betekenen voor een kwaliteitsvolle leerbegeleiding. Het houdt ook kansen in om het multidisciplinair overleg te ondersteunen in functie van het creëren van een begeleiding op maat van elk kind. Tevens biedt dit systeem mogelijkheden om de overgangsgesprekken beter te onderbouwen. Vooral in de kleuterafdeling beperken deze gesprekken zich tot een reflectie over het gedrag van een kind.
- Geregeld organiseert het zorgteam multidisciplinair overleg om eventuele leer- en ontwikkelingsproblemen bij kinderen te bespreken. Vanuit dit overleg en in samenspraak met de ouders worden voor leerlingen met specifieke leerstoornissen stimulerende, compenserende, remediërende en/of dispenserende maatregelen (= STICORDI-maatregelen) genomen. Bij ernstige leer-, gedrags- of ontwikkelingsproblemen tracht de school via handelingsplannen op een gestructureerde wijze tot een oplossing te komen. De afgesproken zorginitiatieven worden nadien opgevolgd en geëvalueerd. Curriculumdifferentiatie en vormen van gedifferentieerd evalueren en rapporteren komen in deze school in mindere mate voor. Doorverwijzing naar externe hulpverlening of naar het buitengewoon onderwijs gebeurt slechts in uitzonderlijke gevallen. Leerlingen met een ontwikkelingsvoorsprong krijgen op regelmatige basis uitdagende oefeningen aangeboden in de 'kangeroklas'.
- De school organiseert regelmatig oudercontacten om de vorderingen, de individuele problemen en de ondernomen initiatieven met de ouders te bespreken
- De school heeft nog groeikansen om de activiteiten van de 'Boekenjuf' te kaderen binnen de differentiatieactiviteiten waarbij de klasleerkracht de eerstelijns hulp verzorgt. Ook liggen er nog kansen bij het gebruik van ICT als compenserende maatregel. Dit is omwille van de veeleer minimale mogelijkheden van de beschikbare ICT-apparatuur in de meeste klassen erg beperkt.
- De overgang van de derde kleuterklas naar het eerste leerjaar wordt met een aantal leuke initiatieven voorbereid. De afstemming op inhoudelijk vlak tussen de kleuter- en de lagere afdeling is optimaliseerbaar zodat de herkenbaarheid voor de kinderen vergroot. De overstap naar het secundair onderwijs wordt voor de leerlingen met schoolbezoeken en via het opstellen van een BaSo-fiche degelijk voorbereid.

5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

- De schoolleiding wil op basis van een participatief beleid vorm en inhoud geven aan de ontwikkeling van de school. Om tot beleidsbeslissingen te komen, zoekt de schoolleiding in de eerste plaats naar een consensus binnen het team.
- De school pakt uit met de grote 'S' van Ster, Samen, School, Sociaal en Stevig als basis voor een eigentijdse schoolvisie. Deze nieuwe schoolvisie werd nog niet of nauwelijks vertaald in concreet geïmplementeerde acties en is eveneens nog niet terug te vinden in het schoolwerkplan. De meer algemene schoolvisie die beschreven staat in het schoolwerkplan is nog niet herwerkt en dus weinig herkenbaar voor ouders en leerkrachten.

- Vooral het zorgteam helpt de directeur bij de pedagogisch-didactische uitbouw van de school. Een meer structureel leiderschap met gedelegeerde verantwoordelijkheden en mandaten voor leerkrachten en/of voor werkgroepen om onder meer op inhoudelijk vlak voorbereidend werk te leveren, heeft nog groeikansen.
- Door de inlassing van 'briefings' over praktische en organisatorische aspecten komt er tijdens de personeelsvergaderingen ruimte vrij voor het bespreken van pedagogisch-didactische thema's. De kleuter- en de lagere afdeling vergaderen regelmatig apart, wat de leerkrachten in staat stelt om niveauspecifieke afspraken te maken.
- De school heeft nog geen traditie bij het analyseren en evalueren van outputgegevens. Zo worden de leerlingenresultaten nog maar in beperkte mate op schoolniveau aangewend om de onderwijskwaliteit te bewaken, bij te sturen, prioriteiten te bepalen en er navorming aan te koppelen. Het gebrek aan een analytisch kritische ingesteldheid valt onder meer af te leiden aan de oppervlakkige studie van de netgebonden toetsen op het einde van het zesde leerjaar. De resultaten liggen weliswaar in de lijn van het Vlaamse gemiddelde, maar laten vermoeden dat de confrontatie met de scores van scholen met een vergelijkbare schoolpopulatie, minder gunstig zal uitvallen.
- De school heeft haar visie op talenbeleid uitgeschreven. Onder meer vanuit het zorgteam en vanuit de extra ondersteuning 'Rand en Taal' ontwikkelt de school bij het voeren van een talenbeleid een aantal waardevolle acties om zo enigszins tegemoet te komen aan het groeiend aantal anderstaligen. Via het gebruik van pictogrammen en door het uitschrijven van eenvoudige boodschappen besteedt de schoolleiding expliciet aandacht aan een goede schriftelijke communicatie met anderstalige ouders. Toch ontbreken vooral in de kleuterafdeling doelgerichte talige initiatieven die regelmatig worden geëvalueerd en indien nodig worden bijgestuurd.
- Opmerkelijk is de aandacht die in deze school uitgaat naar de basisbehoeften van de kleinste kleuters. Zo is er, dank zij een extra impuls van het gemeentebestuur een voltijdse kinderverzorgster aan de slag en krijgen de hukjes de kans om 's middags indien nodig te slapen. Bij minder gunstige weersomstandigheden mogen de jongste kleuters binnen blijven en krijgen ze leuke materialen aangeboden om mee te spelen.
- In de meeste klassen is de ICT-apparatuur en de mogelijkheden ervan beperkt. Hierdoor is ICT tijdens de lessen moeilijk in te schakelen bij opzoekwerk, hoeken- en/of contractwerk en het remediëren van leer- en ontwikkelingsachterstanden. Dit hypothekeert het behalen van onder meer de leergebiedoverschrijdende eindtermen ICT.
- Het uitreiken van de getuigschriften basisonderwijs gebeurt niet op basis van het bereiken van alle leerplandoelen (zie art. 53 van het decreet basisonderwijs). Ook voldoet de school op dit ogenblik niet aan de regelgeving met betrekking tot het inschrijven van nieuwe kinderen (zie 'Decreet betreffende gelijke onderwijskansen-I' van 28 juni 2002).
- Van de schoolleiding mag verwacht worden dat ze met de leerkrachten mee 'op weg' gaat, ze voldoende aanstuurt, coacht en evalueert. De school doet weinig beroep op externe ondersteuning om het schoolteam op pedagogisch-didactisch vlak sterker te maken en om onderwijsvernieuwingen adequaat te implementeren en op te volgen.

6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

Kleuterafdeling:

- de integratie van wiskundige initiatie binnen een thematische aanpak (= horizontale samenhang);
- het grote gamma aan constructiematerialen;
- de ordelijke klaslokalen die de oriëntatie in de ruimte bevorderen;
- het gebruik van de kalenders als kennismaking met verschillende aspecten van tijd;
- de aandacht voor getalbeelden en eenvoudige teloefeningen;
- de aandacht voor boekpromotie, leesstimulering en ontluikende geletterdheid;
- de onthaalhoeken die uitnodigen om te spreken en te luisteren naar elkaar;
- het gebruik van pictogrammen om de zelfredzaamheid te bevorderen;

Lagere afdeling:

- het vrij consequent gebruik van de onderwijsleermethode(s) voor Nederlands en de aanzetten hierin om te differentiëren in aanbod en tempo;
- de actuele onderwerpen die aangewend worden om de lessen realistischer te maken;
- de aandacht voor boekpromotie, leesstimulering en creatief schrijven;

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

Leerbegeleiding:

- de ondersteuning vanuit het zorgteam bij het remediëren van leer- en ontwikkelingsproblemen;
- het aanbod naar leerlingen met een ontwikkelingsvoorsprong in de 'kangoeroeklas';
- het gebruik van genormeerde en gestandaardiseerde tests om de leeropbrengst in kaart te brengen;
- het verzamelen van leerlingengegevens in het elektronisch volgsysteem om zo, indien nodig, een begeleidingstraject op maat te kunnen uitwerken;

Deskundigheidsbevordering:

- de teamgerichte navormingen op basis van samen gekozen prioriteiten;
- de leerkrachten krijgen voldoende kansen om individuele navorming te volgen;
- de briefings die het mogelijk maken om tijdens de personeelsvergaderingen meer pedagogisch-didactische onderwerpen te bespreken;
- het regelmatige niveau-specifieke overleg

Wat betreft het algemeen beleid:

- het participatieve beleid en de collegiale sfeer onder de leerkrachten;
- de concrete acties die gestalte kregen vanuit het talenbeleid;
- de warme zorg die uitgaat naar de noden en de behoeften van de kleinste kleuters;

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

Kleuterafdeling:

- het onderwijsaanbod voor wiskundige initiatie (WI) plannen vanuit zorgvuldig gekozen leerplandoelen;
- de bewaking van de leerplandoelen binnen het aanbod voor WI;
- de graduele opbouw voor WI, onder meer voor begripsverwerving, met behulp van leerlijnen;
- overleg organiseren om de samenhang tussen de kleuterafdeling en de lagere afdeling inhoudelijk te optimaliseren;
- voldoende basismaterialen aankopen om wiskundige begrippen en handelingen te kunnen inoefenen;
- het gebruik van stappenplannen, keuzehoekenborden, een uniform puzzelvolgsysteem ter ondersteuning van het zelfsturend leren;
- de cyclische voorstelling van sommige kalenders en het gebruik van aftelkalenders.

Lagere afdeling:

- de onderliggende doelen bewaken wanneer leerstofonderdelen uit de onderwijsleermethode aangepast worden;
- formele afspraken maken rond het aanrekenen van spellingsfouten en het ophangen van heuristieken en algoritmes;
- de leerlingen leren om een tijdsinschatting te maken bij contractwerk en bij het maken van huistaken.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

Leerbegeleiding

- de expertise van het zorgteam, en specifiek die van de 'Klim-op juf' en die van de 'Boekenjuffen', meer inzetten om leerkrachten vaardiger te maken in hun rol als eerstelijnsheleper;
- gedifferentieerde werkvormen aanwenden om zo kinderen met leerproblemen te kunnen remediëren;
- de afstemming van het observatiedocument op de leerplandoelen in de kleuterafdeling;
- meer inspelen op de stijgende instroom van kinderen met een andere thuistaal dan het Nederlands door het taalvaardigheidsonderwijs sterker uit te bouwen;
- de aanwezige zelfinstructiemethode terug onder de aandacht brengen van de leerkrachten;
- vooral in de kleuterafdeling de kwaliteit van de overgangsgesprekken opkrikken.

Deskundigheidsbevordering:

- meer uitgaan van outputgegevens om prioriteiten te bepalen en hier navorming aan te koppelen;
- de inschakeling van externe expertise om onderwijsvernieuwingen te implementeren en de leerkrachten hierbij te coachen;
- het eigen maken van de visie en de inhoud van de leerplannen en de eindtermen om van daaruit een meer evenwichtig onderwijsaanbod te ontwikkelen;
- meer kansen creëren om het leren van elkaar en het deprivatiseren van interne expertise mogelijk te maken.

Wat betreft het algemeen beleid:

- de herwerking van de schoolvisie vanuit de nieuwe eigentijdse accenten;
- het gebruik van outputgegevens om op schoolniveau de onderwijskwaliteit te bewaken;
- de aanwezige ICT-apparatuur uitbreiden en moderniseren;
- het gebruik maken van externe expertise om de school op pedagogisch-didactisch vlak verder uit te bouwen;
- de opvolging en de coaching van alle leerkrachten bij de implementatie van vernieuwingen;
- het uitreiken van getuigschriften basisonderwijs op basis van het behalen van alle leerplandoelen (art. 53 van het decreet basisonderwijs).

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- de implementatie van het leerplan Nederlands in de kleuterafdeling.
- de implementatie van het leerplan Muzische Vorming in de lagere afdeling.

Wat betreft de regelgeving:

- de naleving van de wettelijke bepalingen omtrent het inschrijven van nieuwe kinderen (zie 'Decreet betreffende gelijke onderwijskansen-I' van 28 juni 2002).

7. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

BEPERKT GUNSTIG

Kleuteronderwijs

omwille van onvoldoende nastreven van de ontwikkelingsdoelen voor
Nederlands

Lager onderwijs

omwille van onvoldoende bereiken van de leergebiedgebonden eindtermen
of nastreven van de attitudinale eindtermen voor
muzische vorming

8. REGELING VOOR HET VERVOLG

Het bestuur van de instelling moet **vanaf 1 februari 2015** kunnen aantonen dat de tekorten met een beperkt gunstig advies in voldoende mate werden geremedieerd.

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Eddy Lamberts

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: